

Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqtigiit
C/O Bureau for Inatsisartut

Besvarelsen af § 37 spørgsmål nr. 208

14. november 2013
Sagsnr. 2013-092218
Dok. Nr. 1391575

Du har den 20. oktober 2013 stillet følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål:

Postboks 1160
Tlf. 34 50 00
Fax: 32 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1) I "Rapport om udvinding og eksport af uran" fremgår det, at Grønland (og Færøerne) ikke er omfattet af Det Internationale Atomagenturs konvention om bistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologisk nødstilfælde, hvis formål er, at "skabe rammer for hurtigt at kunne etablere et velkoordineret internationalt samarbejde i tilfælde af en nuklear ulykke eller et radiologisk nødstilfælde". På hvilken måde sikres det på nuværende tidspunkt, at Grønland får den nødvendige bistand, såfremt der sker et nukleart uheld et sted i verden, som vil påvirke Grønland?

2) Er det Naalakkersuisuts plan, at tage kontakt til den danske regering om en anordning af "Lov om Danmarks tiltrædelse af Det Internationale Atomagenturs konvention om bistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologisk nødstilfælde", således at Grønland også bliver omfattet af konventionen?

Ad 1)

Rapporten fokuserer på de internationale forpligtelser, der gælder for udvinding og eksport af uran, og gennemgår – efter en skitsering af faktuelle forhold vedrørende uran og minedrift – de internationale retningslinjer vedr. udvinding og eksport af uran, andre landes erfaringer, eksisterende dansk og grønlandsk lovgivning og regulering samt indeholder en vurdering af de myndighedsopgaver og ressourcetræk, der kan forventes at følge med udvinding og eksport af uran.

For området strålingssikkerhed, der omfatter strålebeskyttelse, nuklear sikkerhed og beredskab, foreslås det i rapporten, at regeringen og selvstyret for delområdet nuklear sikkerhed indgår en aftale i henhold til selvstyrelovens § 4 om, at selvstyret har kompetencen på området nuklear sikkerhed i Grønland, for så vidt angår minedrift vedrørende uran eller thoriummalme med tilknyttede aktiviteter. For delområdet strålebeskyttelse, der i Danmark hører under Sundhedsministeriets ressort, samarbejder de danske og grønlandske sundhedsmyndigheder om, hvordan reguleringen og administrationen af delområdet i Grønland vil kunne tilrettelægges fremover. Det nukleare beredskab er et rigsansliggende, hvilket indebærer, at det overordnede nukleare beredskab i Grønland i princippet er dækket af dansk lovgivning. For så vidt angår andre og tilknyttede aspekter af beredskab udgør råstoffloven den generelle ramme.

Det Internationale Atomenergiagentur (IAEA) er den vigtigste norm- og standardsættende organisation inden for det nukleare område. Organisationen fungerer som depositar

og som udøvende myndighed i forhold til de væsentligste internationale konventioner og andre juridiske aftaler. IAEA er ansvarlig for safeguardssystemet og er helt central i forhold til monitorering og kontrol i alle led i forbindelse med udvinding og eksport af uran samt i forhold til bl.a. strålingssikkerhed, herunder transport i henhold til sikkerhedsstandarder herfor.

Som medlem af IAEA er Danmark, herunder Grønland således underlagt en række internationale forpligtelser, der skal sikre en forsvarlig håndtering af nukleart materiale. Aftalen mellem IAEA og EURATOM indebærer, at EURATOM på baggrund af rapporteringer fra de enkelte EU-lande udfylder den rolle i forhold til at føre regnskab og lave kontrol med uran og andre radioaktive stoffer, som normalt tilfalder nationale systemer på grundlag af national indrapportering til IAEA. Samtidig samarbejder EURATOM med IAEA om gennemførelsen af inspektioner. EURATOM har en række funktioner, hvor en helt central del er ansvaret for at sikre, at malme, udgangsmaterialer og specielle fissile materialer ikke anvendes til andre formål end de af brugerne angivne. De danske rapporteringsforpligtelser til IAEA sker således via EURATOM, der ligeledes varetager kontrolgaver internt i EU.

Da Grønland ikke er medlem af EURATOM, vil der være behov for, at rigsfællesskabet etablerer et system, der sikrer den rapportering til IAEA, som i øjeblikket foregår gennem EURATOM for Danmarks vedkommende. Såfremt det måtte blive aktuelt med en grønlandsk tilslutning til EURATOM, vil det forudsætte overvejelse af en række både retlige og politiske forhold.

Formålet med konventionen om bistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologiske nødstilfælde (Lov om Danmarks tiltrædelse af Det Internationale Atomenergiagenturs konvention om bistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologiske nødstilfælde (lov nr. 464 af 17/06/2008), er at skabe rammer for hurtigt at kunne etablere et velkoordineret internationalt samarbejde i tilfælde af en nuklear ulykke eller et radiologisk nødstilfælde. De kontraherende stater "indmelder" til IAEA, som er vært for konventionen, de ressourcer, der vil kunne stilles til rådighed i forbindelse med en situation, som fordrer bistand. Bistand ydes til anmodende kontraherende stater under nærmere angivne (ramme) betingelser.

Det nukleare beredskab er et rigsansliggende, hvilket indebærer, at det overordnede nukleare beredskab i Grønland er et regeringsansvar. Det er et dansk anliggende på nuværende tidspunkt at indrapportere de nødvendige ressourcer som kan stilles til rådighed i tilfælde af en nuklear ulykke eller et radiologisk nødstilfælde.

Ad 2)

Naalakkersuisut vurderer løbende behovet for samarbejde, således at de grønlandske interesser sikres bedst muligt. Et eksempel herpå er f.eks. som nævnt under besvarelsen af spørgsmål 1, området strålingssikkerhed, der omfatter strålebeskyttelse, nuklear sikkerhed og beredskab, hvor det i rapporten foreslås, at regeringen og selvstyret for delområdet nuklear sikkerhed indgår en aftale i henhold til selvstyrelovens § 4, ligesom de danske og grønlandske sundhedsmyndigheder samarbejder om, hvordan reguleringen og administrationen af delområdet strålebeskyttelse i Grønland vil kunne tilrettelægges fremover.

Med venlig hilsen

Steen Lyng